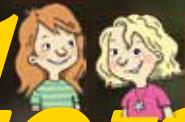

Lyckoslanten

NR2 2020

TIDNINGEN OM
PENGAR & SPARANDE
FRÅN SWEDBANK &
SPARBANKERNA
ÅRSKURS 4-6

HUR LITEN KAN
EN HÅST BLI?
(VI HAR SVARET)

BÄST MED
BOLLEN

NEJ, INTE NU IGEN!
BLIR DU OCKSÅ
BLÅST I BUTIKEN?

★ Poster
Justin
Bieber

CAROLINE SEGER:

”FOTBOLLEN
RÄDDADE MIG”

LÄRARHANDLEDNING

LÄRARHANDLEDNING

till Lyckoslanten NR 02 2020

LYCKOSLANTEN riktar sig till barn i årskurs 4–6. Den handlar om ekonomi, entreprenörskap och engagemang och svarar på frågor som till exempel: Vad är privatekonomi? Hur når jag mina drömmar? Vad vill jag förändra i mitt liv och i samhället?

FÖR ATT UNDERLÄTTA för dig som lärare att jobba vidare med Lyckoslanten har vi tagit fram idéer till roliga och lärorika lektioner att använda i din undervisning utifrån tidningens artiklar. Uppgifterna utgår från läroplanens syften och kunskapskrav samt syftar till att stärka entreprenörskapet i skolan.

”En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållnings-sätt som främjar entreprenörskap.”

”Entreprenörskap i skolan är ett pedagogiskt förhållningssätt i klassrummet. Arbetsformerna stimulerar fantasi och skapande. Inre drivkrafter och motivation är viktigt för det entreprenöriella lärandet i alla åldrar, från förskola till vuxen-utbildning. Centralt är att sätta det eleverna gör i ett sammanhang och se till helheten. Ämnesövergripande tematiska arbetssätt där elever tar ansvar för sitt lärande och där resultatet kan vara till nytta utanför skolan är karaktäristiskt. Samarbete med aktörer utanför skolan gör skolarbetet mer verklighetsanknutet.”

OM ENTREPRENÖRSKAP FRÅN SKOLVERKET

I DET HÄR KOMPENDIET finns några färdiga lektionstips som du kan göra med din klass. Eleverna kan även själva arbeta med frågeformuläret som finns på sidan 22 inne i tidningen. Frågorna bygger på Lyckoslantens innehåll. I vissa fall hittas svaren på tidningssidorna – andra frågor kräver egen efterforskning. Facit finns upp och ner på sidan 24.

VI HOPPAS att ni tycker att Lyckoslanten är ett kul och värdefullt inslag i skolvardagen. Lärarhandledningen finns även som pdf på www.lyckoslanten.se.

TILL SIST: Vi skickar ut tidningen till alla skolor med undervisning i årskurs 4-6 som finns med i Skolverkets register. Antalet tidningar till varje skola baseras på Skolverkets register. Om du vill beställa fler eller färre tidningar, ändra adress eller något annat distributionsrelaterat: maila till lyckoslanten@vi.se. Ett antal lärarhandledningar skickas till alla skolor som får tidningen. Behöver din skola fler lärarhandledningar finns den som pdf att läsa eller skriva ut på www.lyckoslanten.se

NI ÄR ALLTID VÄLKOMNA att höra av er till oss på lyckoslanten@vi.se med idéer, synpunkter och frågor! Och du, kika gärna in på vår webbsida: www.lyckoslanten.se!

1. DESIGNA DIN EGEN T-SHIRT

Bygger på artikeln *T-shirt är världsbäst* på sidorna 8–9

ÄMNE: Slöjd.

SYFTE: Formge och framställa föremål i olika material med hjälp av lämpliga redskap, verktyg och hantverks-tekniker.

CENTRALT INNEHÅLL: Slöjdarbetets olika delar: Idéutveckling, överväganden, framställning och värdering av arbetsprocessen. Hur delarna i arbetsprocessen samverkar till en helhet.

Resurshushållning, till exempel genom reparationer och återanvändning av material.

ÖVNING: Låt eleverna läsa artikeln *T-shirt är världsbäst*. Visa förslagsvis upp den på storskärm i klassrummet så att alla kan se samtidigt. Diskutera:

- Vilka skillnader och vilka likheter finns med mellan de barn som intervjuats i artikeln?
- Vilka kläder väljer de helst?
- Varifrån kommer begreppet T-shirt?
- Hur tror ni att vi hade klätt oss om vi inte hade haft T-shirten?
- Vilken typ av T-shirt gillar du bäst?

Samtala om att plagget har använts i många sammanhang och för att signalera olika typer av budskap. Läs om dess historia via länken nedan.

Planera för en T-shirtdag där alla elever ska få skapa sin egen.

Be dem ta med sig en valfri, gärna neutral, T-shirt hemifrån som det är ok att färga, trycka på och klippa i. Sedan får alla elever i par eller små grupper söka på nätet efter olika sätt att omarbete just sin T-shirt. Det finns mängder av sidor på internet där man får tips på hur detta kan gå till. Låt eleverna få prata om metoder, tillvägagångssätt tillsammans med varandra och med dig. Tips på sådana sidor har du nedanför.

Bestäm en dag där ni alla ska ha en T-shirtdag då ni har de egenkonstruerade verken på er.

LÄNKAR:

http://www.yogo.se/tshirtens_historia

<https://www.youtube.com/watch?v=3epI-QB1LNY>

<https://www.youtube.com/watch?v=D5pJBWETuV4>

2. BILDA ETT EGET PARTI

Bygger på artikeln *Vi startade eget parti* på sidorna 10–11

ÄMNE: Samhällskunskap

SYFTEN: Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv.

Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar.

CENTRALA INNEHÅLL: Vad demokrati är och hur demokratiska beslut fattas. Det lokala beslutsfattandet, till exempel i elevråd och föreningar. Hur individer och grupper kan påverka beslut, till exempel genom att rösta i allmänna val eller skapa opinion i sociala medier. Politiska val och partier i Sverige.

ÖVNING: Läs tillsammans artikeln *Vi startade ett eget parti* och prata om vad ett parti är för något. Man kan något förenklat säga att ett parti är en förening för människor som tycker ungefär likadant i olika frågor. Partierna kämpar om folkets röster och försöker få så många anhängare som möjligt.

Låt eleverna i grupper få utarbete ett partiprogram.

Eleverna kan beskriva i sitt partiprogram hur partiet ska vara organiserat (om det ska ha en eller flera partiledare till exempel).

Förslag till arbetsordning:

1. Skriv om minst en fråga som...
... ligger i närmiljön, t.ex. skolan, ungdomsgården, ungdomsidrotten.
... gäller för hela Sverige, t.ex. skatter, flyktingpolitik, betyg, miljö.
... är internationell, t.ex. bistånd, internationellt samarbete, fattigdomsbekämpning.
 2. Låt eleverna jobba utifrån en fråga i taget, t.ex. skolan:
 - Så här ser det ut idag i skolan
 - Så här vill vi att skolan ska se ut i framtiden – t.ex. mer elevdemokrati.
 - Så här ska vi nå dit – t.ex. genom mer samarbete mellan pedagoger och elever.
 3. Ge partiet ett namn, partisymbol och ett slagord (en kort och slagfärdig formulering vad partiet står för).
 4. Redovisning av partiet (exempelvis med hjälp av Powerpoint).
- Viktigt är att samtliga i gruppen diskuterar sig fram till hur de vill ha det i olika frågor.

GÄSTKRÖNIKAN

Låt dina elever skriva krönikor till Lyckoslanten!

KOPPLING TILL LÄROPLANEN:

"Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal- och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften."

"Undervisningen ska bidra till att stärka elevernas medvetenhet om och tilltro till den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för andra människor. Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket."

ÄMNE: Svenska.

Läsarna får hjälpa oss att skapa innehållet i tidningen. Vill dina elever skicka in krönikor? Alla klasser som vill är välkomna att skicka in komplett material till oss på lyckoslanten@vi.se. Vi väljer ut en text som publiceras i Lyckoslanten.

NÅGRA EXEMPEL PÅ ÄMNET:

Alla borde bli vegetarianer

Våga säga ifrån!

Varför får jag inte ha mössa inomhus?

Mall

Här är en mall för dig/er som vill skriva en krönika. Dessa sektioner ska finnas med och anpassas till ämnet.

1. KRÖNIKA

En personlig text där skribenten utgår från sina egna erfarenheter. Ska vara tankeväckande och/eller underhållande. Vanligtvis skriver man i jag-form och har en poäng som man vill få fram och försöker få till i en rolig eller tänkvärd slutkläm.

Be eleverna att hitta ett aktuellt ämne att skriva om, eller berätta om en situation eller upplevelse.

Några tips:

- Var inte rädd för att ha åsikter eller att vara rolig. En krönika ska vara lättläst. Den får gärna vara underhållande, intressant och lite provocerande. Men inte elak mot andra, förstås.
- Var personlig. Använd dig av egna erfarenheter. "När jag skulle byta skola grät jag mig till sömns varje natt – men det gick bra sedan!" eller "Igår när jag gick till affären såg jag en tiggare. Synen gjorde mig så..."
- VIKTIGT: En krönika är ingen faktatext. Skolarbetet om vikingatiden kan inte vara en krönika.

Att leverera: Text på cirka 1500 tecken, inklusive blanksteg.

2. FAKTA OM SKRIBENTEN

En krönika får mer liv om man får veta lite mer om avsändaren bakom texten.

Att leverera: Faktaruta som innehåller: Namn, ålder, skola, intressen och "min/vår hälsning till Sveriges mellanstadieelever".

Vi behöver ert material senast:

12/6
2020

3. LISTA MED 3 TIPS som är relaterat till ämnet. Det kan vara tips eller en topplista. Till exempel:

Till krönika om att vi inte ska slänga så mycket mat – *3 sätt att bli (kli)matsmart*. Till krönika om att vara kär i sin idol – *3 bästa låtarna med xxx*. Roligast är om tipsen inte är för lika varandra.

Att leverera: 3 tips eller liknande, med max två meningar till varje tips.

4. FOTO

Färgbild på skribenten/skribenterna. Närbild eller i halvfigur (se exempel ovan).

Att leverera: Ett högupplöst foto på författaren/författarna (det kan vara flera som skriver tillsammans).

Maila ert material (eller frågor) till: lyckoslanten@vi.se

BRA ATT TÄNKA PÅ:

FOTON Det räcker att ta bilder med en hyfsat ny smartphone eller Ipad, om ni inte vill eller kan fotografera med andra kameror. Se till att ljuset är bra och att människor tittar in i kameran. Bilder bifogas separat i mail.

TEXTER Alla texter levereras samlade i **en och samma word-fil**.

MALLFÖRSLAG FÖR KRÖNIKA:

RUBRIK Den större överskriften som lockar till läsning och berättar vad artikeln handlar om.

INLEDNING Ger en bakgrund till ämnet, ett citat, eller kanske bara börja mitt i en situation, som: "Jag står mitt i stallet och förstår ingenting. Var har Chaplin tagit vägen?"

BRÖDTEXT Krönikans största del. Själva resonerande texten.

AVSLUTNING Sammanfattning av krönikans innehåll och gärna en slutsats som kopplar ihop texten med inledningen: "Jag kommer aldrig att glömma Chaplin."

3. FOTBOLL FÖR ALLA

Bygger på artikeln *Seger vill vinna på sidorna 4-7*

ÄMNE: Idrott och hälsa

SYFTEN: Röra sig allsidigt i olika fysiska sammanhang. Planera, praktiskt genomföra och värdera idrott och andra fysiska aktiviteter utifrån olika synsätt på hälsa, rörelse och livsstil.

CENTRALA INNEHÅLL: Ord och begrepp för och samtal om upplevelser av olika fysiska aktiviteter och träningsformer, levnadsvanor, kroppsuppfattning och självbild.

Kulturella och geografiska förhållanden i närmiljön som påverkar och möjliggör valet av fysiska aktiviteter.

ÖVNING: Läs tillsammans artikeln om Caroline Seger. Samtala utifrån följande frågeställningar:

- Vad var det som motiverade Caroline att börja med fotbollen?
- På vilka olika sätt har fotbollen varit en hjälp för henne?
- Vilka tre tips ger Caroline Seger för att man ska kunna bli en bra lagkamrat?
- Kan fotboll spelas som en lek?
- Känner ni till några fotbollslekar där man övar sin teknik genom lek?

Låt eleverna få fundera över vilka olika spel eller lekar vi känner till som påminner om fotboll och som har fotbollar i sig. Gör en lista eller en mindmap över förslagen och lägg eventuellt upp en plan för att prova dessa olika spel och lekar.

Nedan har du förslag till lekar där du får mängder med tips på fotbollslekar och spel som kan tilltala alla elever oavsett om man tränar fotboll på fritiden eller inte.

LÄNKAR: www.kalvin.mu/pedagoginfo-1/bollekar/lekarkivet.se/lekar.php?kat=2

Eller sök på "fotbollslekar" på nätet. En av de första träffarna är från laget.se - klicka på länken och du får ett kompendium direkt i mappen "hämtade filer" på datorn eller i eget fönster.

ÖVERGRIPANDE LÄROPLANSKOPPLING

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap.”

”Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor.”

”Eleverna tar personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö, kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt.”

Lyckoslantens lärarhandledning

görs av

CHRIS QWIST

som är lärare, specialpedagog och läromedelskonsulent.

